

VESILAHDEN VARHAISKASVATUKSEN YMPÄRISTÖKASVATUSSUUNNITELMA

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3
2. VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISKÄSITYS	
3. TEORIATAUSTA	5
3.1. Palmerin puumalli	8
3.2. Paloniemen ja Koskisen malli	9
4. YMPÄRISTÖKASVATUS	
4.1. Ympäristökasvatus Vesilahdessa.....	
4.2. Ideoita toteutukseen	
5. KESTÄVÄ KEHITYS	
5.1. Sosiaalinen kestävyys	
5.2. Kulttuurillinen kestävyys	
5.3. Taloudellinen kestävyys	
5.4. Ekologinen kestävyys	
6. ARVIOINTI	
7. LIITTEET	
TURVALLISUUSUUNNITELMA	
VUOSIKELLO	
ARVIOINTILOMAKKEET	
JOKAMIEHENOIKEUDET	
OHJEITA PUKEUTUMISEEN	

1. JOHDANTO

Vesilahti on kaunis, vihreä ja pieni, n. 4500 asukkaan, kunta Pirkanmaalla. Vesilahden luonto tarjoaa loistavat ja monipuoliset mahdollisuudet lapsille luonnon kokemiseen, sen arvostamiseen ja siitä nauttimiseen. Vesilahden kunnan strategian arvoihin kuuluu mm. luonnon arvostus ja yhteisöllisyys. Strategiassa mainitaan myös luontokokemusten yhdistäminen sivistyspalveluihin sekä kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelyn edistäminen.

Vesilahdessa varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja yksityisessä perhepäivähoidossa sekä yksityisessä ryhmäperhepäivähoidossa. Lisäksi toteutetaan kolmannen sektorin kanssa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa. Vesilahdessa opetuspalvelut vastaavat esiopetuksen järjestämisestä.

Toimintaamme määrittelee varhaiskasvatuslaki (540/18) ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 sekä paikallinen Vesilahden kunnan varhaiskasvatussuunnitelma. Taustalla vaikuttaa myös YK:n lasten oikeuksien sopimus ja Agenda 21/2030, johon liittyvät esim. kunnan kestävän kehityksen suunnitelmat.

Vesilahden kunnan toimintatavat luovat pohjan varhaiskasvatukselle. Vesilahden kunta painottaa toiminnassaan leikin merkitystä sekä liikunta- ja luontokasvatusta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet pohjautuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapsi kasvaa, kehittyy sekä oppii vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja lähiympäristön kanssa. Lapsia ohjataan kuuntelemaan toisiaan, vuorottelemaan ja ilmaisemaan itseään rakentavasti. Lapset oppivat aikuisten ja muiden lasten kanssa vuorovaikutuksessa ottamaan muita huomioon ja ymmärtämään tekojensa syy-seuraussuhteita. Lapset oppivat, että olemme erilaisia, ainutlaatuisia ja yhtä tärkeitä. Lapset voivat vaikuttaa päätöksentekoon ja ympäröivään toimintakulttuuriin. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana. Ympäristökasvatussuunnitelman tavoitteena on tasapuolistaa lasten saamia luontokokemuksia ja varhaiskasvatuksen ympäristötoimintaa.

Ympäristökasvatus ei ole irrallinen osa kasvatusta ja opetusta vaan jokapäiväistä elämää!

2. VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISKÄSITYS

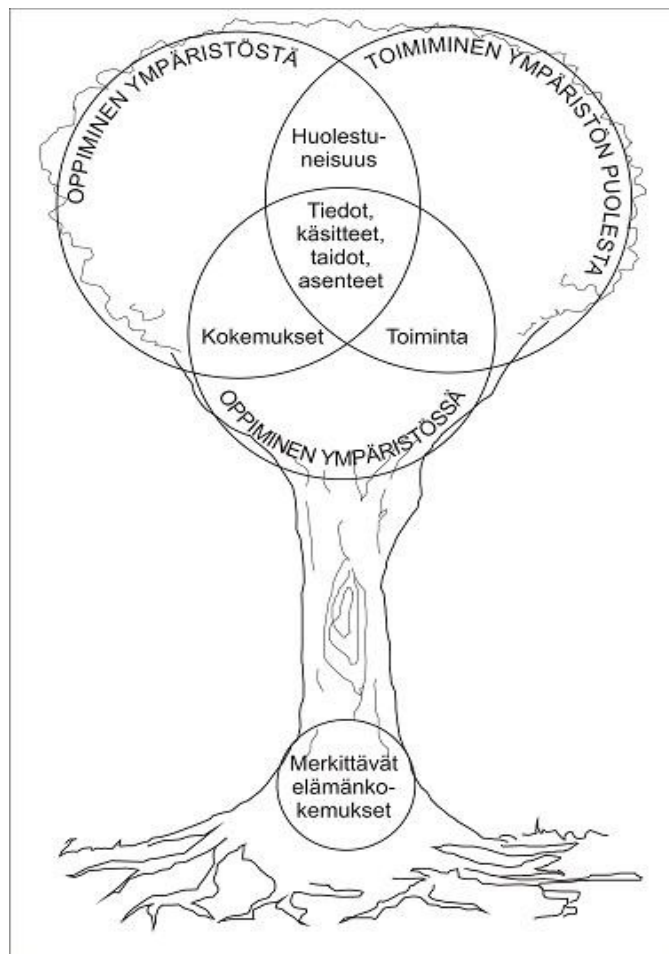
Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset kasvavat, kehittyvät sekä oppivat vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja lähiympäristön kanssa. Oppimiskäsitys pohjautuu myös näkemykseen lapsesta aktiivisena toimijana. Lapset ovat synnynnäisesti uteliaita ja haluavat oppia uutta, kerrata ja toistaa asioita. Oppiminen on kokonaisvaltaista ja sitä tapahtuu kaikkialla. Siinä yhdistyvät tiedot, taidot, toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset, kieli ja ajattelu. Oppimista tapahtuu muun muassa lasten havainnoissa ja tarkkaillessa ympäristöään sekä jäljitellessä muiden toimintaa. Lapset oppivat myös leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Varhaiskasvatuksessa oppimisen lähtökohtana ovat lasten aiemmat kokemukset, heidän mielenkiinnon kohteensa ja osaamisensa. On tärkeää, että uusilla opittavilla asioilla on yhteys lasten kehittyviin valmiuksiin sekä muuhun kokemusmaailmaan ja kulttuuriseen taustaan. Lapset oppivat parhaiten voidessaan hyvin ja kokiessaan olonsa turvalliseksi. Myönteiset tunnekokemukset ja vuorovaikutussuhteet edistävät oppimista. Vertaisryhmä ja kokemus yhteisöön kuulumisesta ovat lapsen oppimisen ja osallisuuden kannalta keskeisiä. Lasten tulee saada oppimiseensa henkilöstön ohjausta ja tukea. Lapsia kiinnostava, tavoitteellinen ja sopivasti haastava toiminta innostaa oppimaan lisää. Jokaisen lapsen tulee saada onnistumisen kokemuksia ja iloa omasta toiminnastaan sekä itsestään oppijana. Leikki on varhaiskasvatikäisten lasten oppimiselle merkityksellistä. Se on lasta motivoivaa ja iloa tuottavaa toimintaa, jossa lapset samalla oppivat monia taitoja ja omaksuvat tietoa. Varhaiskasvatuksessa tulee ymmärtää leikin itseisarvo lapselle sekä sen pedagoginen merkitys oppimisessa ja lasten kokonaisvaltaisessa kehityksessä ja hyvinvoinnissa. (Varhaiskasvatussuunnitelma)

3. TEORETTINEN TAUSTA

Ympäristökasvatuksen jäsentämiseksi Joy Palmer (1998) on luonut niin kutsutun puumallin (kuva1), jonka taustaoletuksena on nimenomaan lapsuuden ympäristökokemusten vaikutus ympäristöasenteisiin. Viime vuosien ympäristöasenteisiin liittyvät tutkimukset ovat nostaneet esille myös osallisuuden, voimaantumisen ja yhteenkuuluvuuden merkityksen ympäristövastuullisessa toiminnassa (Koskinen 2010, kuva 2). Kun Palmerin puumallia täydennetään näillä ulottuvuuksilla, sen avulla voi tarkastella ympäristökasvatuksen toteutustapoja. Puhutaan niin sanotusta laajennetusta puumallista.

3.1. PALMERIN PUUMALLI

Kuvan lähde: Palmer 1998 ja Cantell 2004. Kuvan muokkaus: Laura Savolainen. (Kuva1)

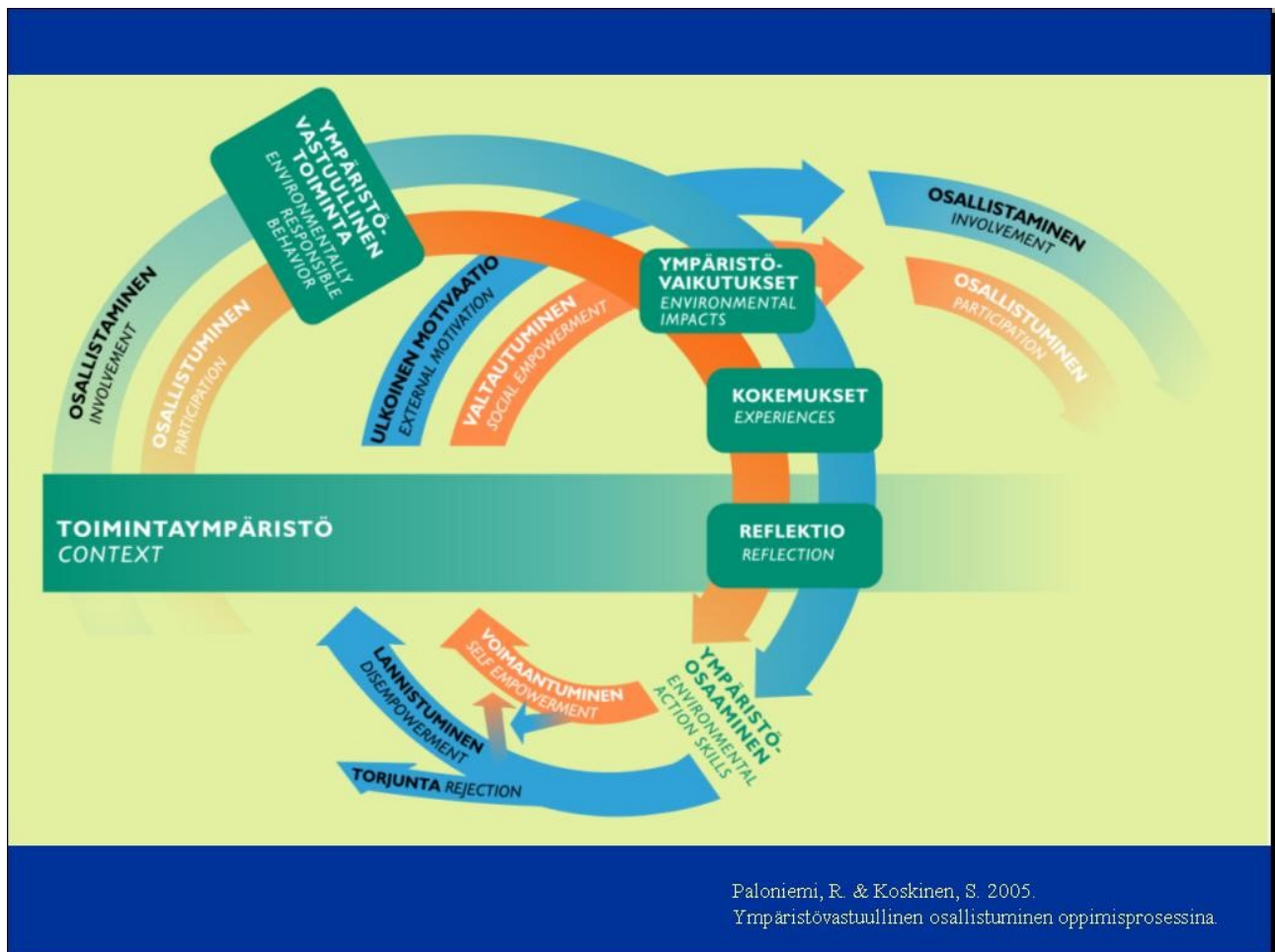
Joy A. Palmerin kehittämä ympäristökasvatusmalli, niin sanottu Palmerin puu, on yksi viime aikojen yleisimmin sovelletuista ympäristökasvatusmalleista. Joy A. Palmer painottaa ympäristökasvatuksen puumallissaan, että ollakseen vaikuttavaa ympäristökasvatuksen pitäisi tapahtua samanaikaisesti ja yhtä vahvasti kolmella tasolla. Hyvään ympäristökasvatukseen kuuluu Palmerin mukaan oppiminen ympäristössä, ympäristöstä ja toiminen ympäristön puolesta.

Ympäristössä oppimisessa olennaisia ovat eri aisteihin ja havainnointiin perustuvat kokemukset. Ympäristöstä oppimisella kartutetaan ympäristöön liittyviä tietoja. Ympäristön puolesta toimiminen

sisältää konkreettisen toiminnan lisäksi myös ympäristöön liittyvät arvot. Ympäristökasvatuksessa tärkeitä arvoja ovat esimerkiksi eettiset, ekologiset, biologiset, esteettiset ja tiedolliset arvot.

Mallissa perustan ympäristökasvatukselle luovat yksilön aiemmat elämäkokemukset sekä kehitys- ja oppimishistoria. Ympäristökasvatusta tulee siis Palmerin mukaan toteuttaa yksilön lähtötaso ja aiemmat kokemukset huomioon ottaen.

3.2. PALONIEMEN JA KOSKISEN MALLI

(kuva2)

Paloniemi ja Koskinen mallissa ympäristövastuullinen toiminta nähdään oppimisprosessina, jossa keskeistä ei välttämättä ole toiminnan tulos, vaan se, mitä prosessin aikana opitaan ja miten se vaikuttaa yksilön ja yhteisön toimintaan. Ympäristövastuullinen toiminta nähdään siinä siis sekä kasvatuksen tavoitteena että oppimisen välineenä. Mallissa oppiminen tapahtuu yhdessä toimimalla, omakohtaisten kokemusten ja niiden reflektoinnin, eli opitun ja koetun itsearvioinnin, kautta.

Malli kuvaa ympäristövastuullista toimintaa spiraalina. Spiraali koostuu osallistumisen ja osallistamisen kehästä. Osallistumisen kehä tarkoittaa omaehtoista osallistumista, jonka motivaationa on toimijan halu osallistua. Osallistamisesta on kyse, kun yksilöjä tai yhteisöjä kannustetaan osallistumaan johonkin toimintaan.

4. YMPÄRISTÖKASVATUS

Ympäristökasvatuksen ensimmäinen tavoite on vahvistaa ihmisten tietoa siitä, että ympäristö on ensiarvoisen tärkeä tekijä elämämme ja hyvinvointimme kannalta. Toinen tavoite on, että ympäristönäkökulmien huomioiminen ja ympäristöstä huolehtiva toiminta tulisi itsestään selväksi osaksi jokaisen arkea. Kasvatuksen tavoitteena on antaa edellytykset sellaisten käsitysten, arvojen ja asenteiden omaksumiselle, että ihmiset haluavat ja heillä on edellytykset elää kestäväällä tavalla, Ympäristöystävällisten asenteiden täytyy voida muuttua myös käytännön ympäristötoiminnaksi. (Palmer 1998.)

Ympäristökasvatuksen pohja luodaan jo varhaislapsuudessa positiivisten luontokokemusten ja -elämysten avulla. Positiivinen suhde ympäristöön saa vahvistusta hyvää oloa tuottavista kokemuksista ja havaitsemisen, ihastelun, löytämisen ja keksimisen tunteesta. Myös empatialla muita eläviä olentoja kohtaan on osoitettu olevan merkitystä luontosuhteen syntymisessä. Jokaisella lapsella tulee olla tasa-arvoinen mahdollisuus oman ympäristösuhteen kehittämiseen. Pieni lapsi laajentaa toimintaympäristöään vähitellen. Tähän

laajenemiseen vaikuttavat motoriikan kehittymisen lisäksi lapsen uteliaisuus sekä todelliset ja kuvitellut pelot ja uhat. Turvallisuudentunteen syntymisessä fyysisellä ympäristöllä on merkitystä. Kun sosiaaliset ja fyysisen ympäristön rajoitukset eivät vie lapselta löytämisen ja keksimisen iloa, on positiivisen ympäristösuhteen kehittymiselle tilaa. Aikuisen mallilla ja positiivisella asenteella on tärkeä merkitys, sillä lapset oppivat mallista ja matkimalla. Kasvattajan tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia lapsen luontosuhteen kehittymiselle ja toimia innoittajan sekä rohkaista ja kannustaa lasta tutkimaan. **Voisiko laittaa jotain**

lapsiryhmän luonnossa olemisesta; konfliktit lasten kesken vähenevät, aikuisien negatiivisen puuttuminen vähenee, positiivisyys ja onnistumisen ja ryhmäytymisen kokemukset lisääntyvät

Oppiminen ympäristössä tapahtuu pääasiassa leikkimällä, liikkumalla, seikkailemalla ja tutkimalla paikkoja.

Pienten lasten ympäristökasvatuksen lähtökohtana on lapsen

kokonaisvaltainen kehittyminen niin fyysisesti, emotionaalisesti kuin kognitiivisestikin. Ympäristökasvatuksessa tulisi pyrkiä lapsen kehon, sydämen ja pään monipuoliseen huomioimiseen (kesyp-malli). Kehollisuus merkitsee toimintaa sekä ympäristössä että ympäristön hyväksi, ja sydän välittää ja haluaa huolehtia ympäristöstään ja siellä elävistä. Ympäristöä koskevat tiedot, tiedonkäsittelytaidot ja arviointi kyky liittyvät päähän.

LAPSEN TAIDOT ja KESYP-malli	KUVAUS	LUONNONMUKAISEN YMPÄRISTÖN TARJOUKAT
Motoriikkaan liittyvät (keho)	Tasapainon hallinta, kiipeäminen, ryömiminen, kaivaminen, kantaminen, kerääminen, rouskuttelu, rakentelu, leikkien monipuolisuus, yms.	Epätasaiset, vaihtelevat pinnat, maaston muodot, kivet, puiden rungon maassa ja kiipeilyyn soveltuvat puut, kerättävät ainekset, vesi, lumi, jää yms.
Sensomotoriset taidot (keho ja sydän)	Eri aistien käyttö, havaitseminen, estetiikka, ilo ja nauttiminen	Monipuolisuus: pinnat, värit, muodot, tuoksut, tuntemukset, äänimaisemat, jne.
Sosioemotionaaliset taidot (sydän ja pää)	Keskittymiskyky, mielikuvitus, leikkien monipuolisuus (erit. roolileikit) , samaistuminen, itsetunto ja pettymysten sieto	Ympäristön, vuodenaikojen monipuolisuus, huolehtiminen ja toisaalta itsestä/muista ihmisistä riippumattomat ilmiöt (esim. säätilat)
Vuorovaikutustaidot (sydän ja pää)	Kommunikointi: kuvailu, leikkien suunnittelu ja toteutus, kuvittelu, jakaminen, kysyminen ja vastaaminen, erilaisten roolien käyttö	Monipuolisen ympäristön tarjoumat erilaisiin leikkeihin, piiloista rakentelumahdollisuuksiin sekä erilaisiin leikkimateriaaleihin
Kognitiiviset (pää ja sydän)	Kuvailu, kertominen, keksiminen, kokeilu, havaintojen teko, vertailu, luokittelu, käsitteiden käyttö, tiedot ja ymmärtäminen,	Ympäristön monimuotoisuus yksilöinä, lajeina, elinympäristönä, elottoman luonnon vaihteluna ja muutoksina

Luonnonvaraisessa ympäristössä liikunnan määrä moninkertaistuu huomaamatta, karkeamotoriset taidot kehittyvät, keskittymiskyky paranee ja itsenäisyys ja omatoimisuus lisääntyvät. Lapsi oppii huolehtimaan toisista ihmisistä sekä ympäristöstä, ja hän oppii sekä sinnikkyyttä että sietämään pettymyksiä. Ympäristösuhteen kehittyessä lapsella on aikaa ajatteluun sekä havaintojen tekoon. Elämysten ja kokemusten ansiosta lasten keskinäinen yhteenkuuluvuudentunne kasvaa. Lapsuus on ympäristöherkkyyden muodostumiselle otollisinta aikaa. Siksi lasten ympäristökasvatuksen pitäisi sisältää paljon ympäristöherkkyyden voimistamiseen tähtäviä elementtejä ja oleskelua luonnonympäristössä.

4.1 YMPÄRISTÖKASVATUS VESILAHDESSA

Vesilahden varhaiskasvatuksen ympäristökasvatustoiminnan tavoitteina on kokonaisvaltaisesti mieltää ympäristökasvatus osaksi arkea, kunnioittaa luontoa ja toisia ihmisiä kaikissa muodoissa sekä saada hyvinvointia luonnosta. Tavoitteisimme kuuluu myös saada lapset kiintymään luontoon omien kokemusten, elämysten ja aistien avulla. Näin ilon, riemun, ja yhteen kuulumisen kautta lapset saavat kosketuksen luontoon. Lisäksi tavoitteena on aktiivinen lapsi, joka ottaa vastuuta omasta toiminnastaan ja sen vaikutuksesta ympäristöön.

♥ Varhaiskasvatuksen ympäristökasvatusta toteutetaan lasten ikätasomukaisesti mm. päiväkotien viskari-ikäiset lapset viettävät kota/luontopäiviä.

♥ Vesilahden ympäristökasvatuksen pohjana ja alkujuurena on Metsämörri- toiminnan pedagogiikka.

♥ Retket pihapiirin ulkopuolelle kuuluvat säännöllisesti kaikkien ryhmien toimintaan. Retkien kokemuksiin palataan katsomalla valokuvia, jakamalla kokemuksia ja työstämällä lapsia erityisesti kiinnostavista asioita.

KUVA

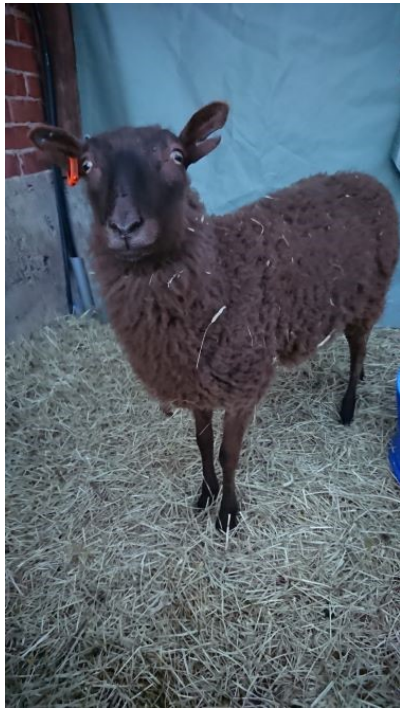

♥ Ulkoleikit ovat tärkeitä ympäristösuhteen kehittymisen kannalta.

KUVA

♥ Vaihtelevat vuodenaajat ja säät vaikuttavat leikkeihin ja pihalla toimisen mahdollisuuksiin esim. tuulinen sää voi innostaa erilaisiin ilmatutkimuksiin, ja veden olomuotojen sekä lämpötilojen muutokset muuttavat ympäristöä ja mahdollistavat erilaisia leikkejä, kokeiluja ja pohdintoja.

♥ Varhaiskasvatuksessa tutustutaan paikallisiin luonto- ja kulttuuriperintökohteisiin.

4.2. IDEOITA TOTEUTUKSEEN

esim:

ruokailu

tekeminen

KUVIA

LISÄÄ TEKEMISIÄ JA KUVIA

5. KESTÄVÄN KEHITYKSEN KASVATUS

Kestävän kehityksen kasvatuksessa tavoite on vahvistaa lasten kykyä havainnoida, ihmetellä, tutkia ja ymmärtää ympäristöään ja rikastaa heidän kokemusmaailmaansa kestävän kehityksen näkökulmien avulla. Varhaislapsuuden kestävän kehityksen kasvatusta on voimaannuttavaa, osallistavaa, innovatiivista ja iloista ympäristökasvatusta.

Pienestä pitäen aloitettu ohjaus kestävään elämäntapaan ja toimintaan antaa jokaiselle sen motivaation ja ne tiedot ja taidot, jotka tulevaisuuden ympäristövastuullisilta kansalaisilta vaaditaan. (Bruun & Schnack 2006; Rohwer ym. 2008.) Kestävän kehityksen osa-alueiden keskinäinen tasapaino on tärkeä. Tutustumalla osa-alueisiin ja integroimalla ne arjen varhaiskasvatustoimintaan luodaan tasapaino näiden osa-alueiden välille.

5.1. SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Sosiaalisella kestävyydellä tarkoitetaan kaikkien ihmisten hyvinvointia ja toisista ihmisistä välittämistä. Sosiaalisesti kestävässä varhaiskasvatuksessa painottuvat yhteistyö arjessa, vuorovaikutustaidot, toisen ihmisen huomioon ottaminen, hyvät tavat, elämäntapojen kysymykset, vastuunotto ja lapsen osallisuus yhteisön toimintaan. Sosiaalinen kestävä kehitys

haastaa kasvattajan pohtimaan toimintaympäristön merkityksen lapsen kasvussa, kehityksessä ja oppimisessa.

MITEN TOTEUTETAAN:

- ♥ Leikeissä lapset ovat tasa-arvoisia ja päiväkodissa vallitsevat yhteiset säännöt.
- ♥ Pidämme pienin askelin-tuokioita
- ♥ Riitatilanteiden ratkaisemiseen käytämmeratkaisukeskeisyys?

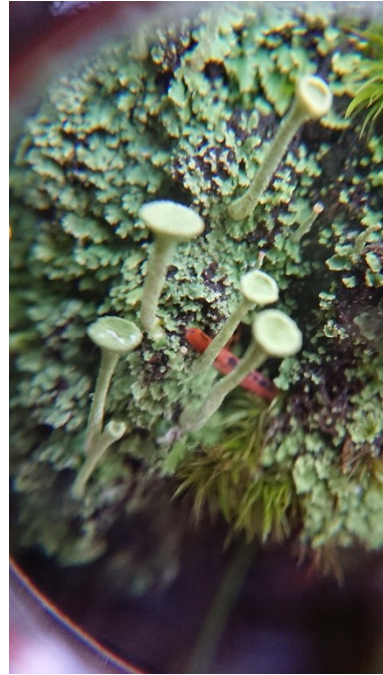
KUVA

- ♥ Keskustelemme lasten kanssa toisista välittämisestä ja huolehtimisesta.
- ♥ Pidämme päiväkodissa yhteisöllisyyttä tärkeänä, yksilöllisyyttä unohtamatta.
- ♥ Halaamme, otamme syliin ja välitämme toisistamme.
- ♥ Opettelemme lasten kanssa hyviä tapoja ja kohteliaisuutta.

♥ Luontoleikit aktivoivat lapsia osallistumaan ja retkillä toimimme yhdessä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

♥ Tarkkailemme luontoa ja tutustumme siihen eri aistein.

- ♥ Yhteiset leikit, laulut ja sadut
- ♥ Vierailut toisissa päiväkodeissa, ikäihmisten luona.....
- ♥ Annamme lapsille mahdollisuuksia harjoitella kontrolloimaan omaa toimintansa.
- ♥ Aikuiset kantavat vastuun ja omalla esimerkillään mallittavat lasten käyttäytymistä.
- ♥ Huolehdimme siitä, ettei kukaan lapsi jää yksin

KUVIA

5.2. KULTTUURILLINEN KESTÄVYYS

Kulttuurinen kestävyys tarkoittaa päiväkodin arjessa suvaitsevaisuutta ja erilaisista taustoista tulevien keskinäisen vuorovaikutuksen edistämistä. Se on myös tutustumista omaan suomalaiseen kulttuuriin ja kulttuurihistoriaan, satuihin ja tarinoihin sekä vuorovaikutusta muiden kulttuurien kanssa. Tarinat, sadut, kädentaidot, juhlat ja erilaiset draaman muodot ovat osa kulttuurista kestävyttä. Kulttuurisen kestävyuden vaaliminen sisältää myös kulttuuriympäristöjen merkityksen ymmärtämisen ja niistä huolehtimisen. Kulttuuriympäristöjen rakennetut ja ihmisten eritavoilla muokkaamat maisemat puistoista ja puutarhoista peltoaukeisiin ja niittyihin tarjoavat mahdollisuuksia monenlaiseen toimintaan.

♥ Vaalimme lasten kanssa paikallisia kulttuurisia perinteitä ja tapoja.

♥ Kulttuurihistoriallinen lähiympäristö on saavutettavissa useimmiten kävellen.

mm. Vesilahden kotiseutumuseo, Hurskasvuori, Karholannokka, Laukko, Klaus Kurjen tie, Kirkko, Tapola, Harjulan ympäristö, mitä paikkoja muualla päin?

KUVA

- ♥ Vanhat pihaleikit ja – kulttuuri antavat lapsille positiivisia kokemuksia.
- ♥ Kulttuuriset tapahtumat, teatteriesitykset, taidenäyttelyt, musiikkiesitykset

- ♥ Teemme retkiä lasten kanssa kulttuuriympäristöön.
- ♥ Monipuoliset vierailut erilaisiin kohteisiin tutustuttavat lapsia vieraisiin paikkoihin ja kulkemiseen. mm. kirjasto

♥ Kulttuurikasvatussuunnitelma -Kulttuurirappuset

- ♥ Vietämme joulu- ja kevätjuhlia
- ♥ Sadut, tarinat

KUVA

5.3. TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Taloudellisen kestävyden ulottuvuus varhaislapsuudessa on ympäristöä säästävien arkikäytäntöjen oppimista, säästäväisyyttä, kierrätystä ja korjaamista. Vastuullinen kuluttaminen voi lasten maailmassa olla lelujen, kirjojen ja vaatteiden kierrätystä, itse tekemistä ja tavaroista huolehtimista ja leikkimistä ilman leluja. Energian ja veden säästö, kestävät hankinnat ja ruokavalinnat sekä jätteiden vähentäminen ovat päiväkodin kestävä kehityksen teemoja

MITEN TOTEUTETAAN

- ♥ Opetamme lapsille tavaroiden ja lelujen kunnioittamista ja niistä huolehtimista.
- ♥ Ohjaamme lapsia vettä, materiaalia ja energiaa säästävään toimintaan.
- ♥ Lapset siivoavat jälkensä leikin jälkeen. KUVA
- ♥ Lelujen oikea käyttäminen ja ajoittainen korjaaminen pidentävät niiden käyttöikää
- ♥ Aikuiset ohjaavat lapsia leluja tuhoavasta toiminnasta rakentavaan leikkiin.
- ♥ Uusia tavaroita hankkiessamme valitsemme ekologisesti laadukkaita ja kestäviä tuotteita, jotka kestävät leikeissä monia vuosia
- ♥ Kierrätämme leluja ja pelejä ryhmissä ja päiväkodeissa, näin saamme ryhmän leluvalikoimiin vaihtelua ostamatta uusia leluja.

♥ Askartelumateriaaleina hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaaleja

- ♥ Käymme lasten kanssa yhdessä kaupassa, pohdimme mikä on tarpeellista ja mikä ei.
- ♥ Leivomme itse sämpylöitä, hyödynnämme mm. yli jäämäpuuroa. Sapere?

Sapere on lasten ruokakasvatukseen liittyvä menetelmä

Sapere on ruokakasvatusmenetelmä, jossa lapset tutustuvat ruokamaailmaan aistiensa välityksellä. Saperessa lapset oppivat aistimalla, tutkimalla, kokeilemalla, ihmettelemällä ja leikkimällä. Menetelmä perustuu aistikokemuksiin, joiden kautta lapsi oppii uusia asioita ruokamaailmasta:

elintarvikkeista, ruuasta, ruuan alkuperästä ja sen valmistuksesta. Menetelmän keinoja voivat hyödyntää sekä vanhemmat että ammattikasvattajat sekä ravitsemusalan ammattilaiset.

KUVA

♥ Lapset saavat leikkiä välillä ilman leluja
kehittäen samalla luovuuttaan ja
mielikuvitusta

5.4 EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Ekologinen kestävyys on ympäristön, luonnon moninaisuuden ja ekosysteemipalveluiden turvaamista sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä. Ekologisen kestävä kehityksen toteuttaminen alkaa lapsen luontosuhteen lujittamisella sekä ympäristöherkkyyttä lisäävillä harjoituksilla

KUVA

♥ Lajittelemme ja kierrätämme erilaiset jätteet yhdessä lasten kanssa.

♥ Päiväkodeissa on ns. kierrätysshyly.
Viemme kierrätettävät jätteet kunnan yhteisiin kierrätyspisteisiin

KUVA

- ♥ Emme roskaa tai vahingoita luontoa
- ♥ Osallistumme keväällä roskien siivoustalkoisiin kyläraitilla
- ♥ Vettä ja sähköä emme kuluta turhaan.

KUVA

- ♥ Käsittelemme lasten kanssa viikonpäiviä, kuukausia, vuodenaikoja ja säätä.
- ♥ Tuomme luonnon sisätiloihin viherkasvein ja luonnonmateriaaleina.

♥ Huollamme ja hoidamme ympäristöämme yhdessä lasten kanssa.

♥ Kiinnitämme huomiota siisteyteen ja viihtyisyyteen niin ulko- kuin sisätiloissa

6. ARVIOINTI

7. LÄHTEET:

Huhtala Eeva, Turja Leena (toim.): Varhaiskasvatuksen käsikirja

Parikka-Nihti Mari, Suomela Liisa: Iloa ja ihmettelyä- Ympäristökasvatus varhaislapsuudessa
VesiVasu

Laine Aulikki, Elonheimo Meri, Kettunen Anna (Toim.): Loikkaa ulkoluokkaan –
Opas ulkona opettamiseen

7. LIITTEET